

Märklin Systems

*Modelljärnvägens
framtid är här!*

De nya lokomotiven och vagnarna som Märklin lanserar på leksaksmässan i februari varje år är alltid något att se fram emot. Av större betydelse för modelljärnvägsentusiasten är dock de nya styrenheterna.

MÄRKLINS DIGITALSYSTEM, som introducerades 1984, är det mest använda multi-tåg-systemet för modelljärnvägar. Detta beror till stor del på att Märklin redan från början fokuserade på det moderna styrsystemet. Idag är nästan alla H0- och spår 1-lokomotiv utrustade med elektronik för multi-tåg som standard då de lämnar fabriken.

Under många år har nybörjare inom modelljärnvägsbygge kunnat uppleva fördelarna med multi-tåg-system via startsatser från Märklin. Särskilt megastartsatserna har fått många inbitna användare av analoga system att konvertera och bli entusiastiska anhängare till den digitala teknologin.

Den sista stora utvecklingen av Märklins digitala system ägde rum i början av 1990-talet. Lanseringen av det utökade Motorola-formatet gjorde många ytterligare funktioner i lokomotiven och vagnarna möjliga. Vid samma tidpunkt revolutionerade Märklin modelljärnvägens drivsystem med den högeffektiva c90-dekodern. Dessutom skänkte den följande och omfattande introduktionen av digitala ljudmoduler en helt ny dimension till upplevelsen av modelljärnvägen.

De senaste tio åren har präglats av diversifiering och innovationer i lekkonceptet modelljärnvägsbygge – en utveckling som i hög grad har påverkats

av Märklin. Tio år är naturligtvis en lång tid, och efterhand har krav på ett mer avancerat styrsystem börjat träda fram. Dessa krav kan dessvärre inte uppfyllas till fullo med de befintliga enheterna.

Därför är tiden nu mogen för nästa generation. I år, 2004, tar Märklin steget in i den nya generationen med de nya Märklin Systems-enheterna. Som namnet antyder är förändringarna inte enbart för utseendet eller ytans skull. Tvärtom, systemet rymmer många innovativa idéer och man har uppfyllt krav som ofta framställts. Detta innebär att man har skapat en gedigen bas för åtminstone ytterligare tio år. Utvecklingen betyder dock inte att de gamla loken och styrenheterna blir obrukbara.

KOMPATIBELT MED ÄLDRE ENHETER

En av de viktigaste egenskaperna hos det nya systemet är att det är kompatibelt med äldre enheter.

En annan viktig punkt vid produktutvecklingen var behovet av att skapa styrkontroller som var ergonomiskt korrekt formgivna och lättanvända. Styrenheter med intuitiv design för logiska kontrollprocesser som samtidigt ger användaren viktig information och ökar nöjet med modelljärnvägen.

Vid en närmare granskning av alla krav på en sådan styrkontroll blir det snart uppenbart att en

universell enhet inte samtidigt kan tillfredsställa å ena sidan nybörjaren med sitt kompakta järnvägs-system, och å andra sidan den krävande modell-järnvägsentusiasten med sin storskaliga, sofistikerade anläggning med avancerad styrteknik.

Lösningen blev därför att utveckla två enheter, skraddarsydda för den individuella användaren:

1. MOBILE STATION är handkontrollen för no-viser eller för modellrallare som enbart är intresse-rade av manuell styrning av en mindre eller me-diumstor anläggning. Om anläggningen senare utö-kas, kan denna kontrollenhet fortfarande användas med Central Station.

2. CENTRAL STATION är framtagen för alla modell-rallare som har höga för-väntningar med hänsyn till anläggningens storlek och möjligheten att kunna anpassa styrenheten efter eget behov. Systemet är mer än bara modelljärn-vägselektronik – det är en elektronisk partner i le-ken, som sköter tidskrävande övervakningsuppgif-ter så att användaren får mer tid till roligare aktivi-teter. Men du är naturligtvis fortfarande chefen.

KAPACITET UTÖVER KONTROLLENHETEN

Den som tror att Mobile Station endast är en ut-byggnad av Delta-systemet underskattar dess kapa-citet, som i vissa avseenden vida överträffar möjlig-heterna hos Control Unit.

Det man först möts av är dess rörlighet, vilket ju namnet antyder. Medan Delta Control 4f och Con-trol Unit var skapade för permanent montering i en

central styrstation, kan man nu styra från vilken plats man vill – inom radien för Mobile Stations 180 cm långa anslutningskabel.

Den andra viktiga detaljen man möts av är den inbyggda displayrutan, som bistår användaren med all nödvändig information om det aktiva lokets driftsstatus. Lokmodellen, den aktuella hastigheten och tågets färdriktning anges.

Den mest markanta förändringen i Mobile Sta-tion är dock att man härifrån kan aktivera extra-funktioner och att information om loken skickas automatiskt. Det är inte längre nödvändigt att ange

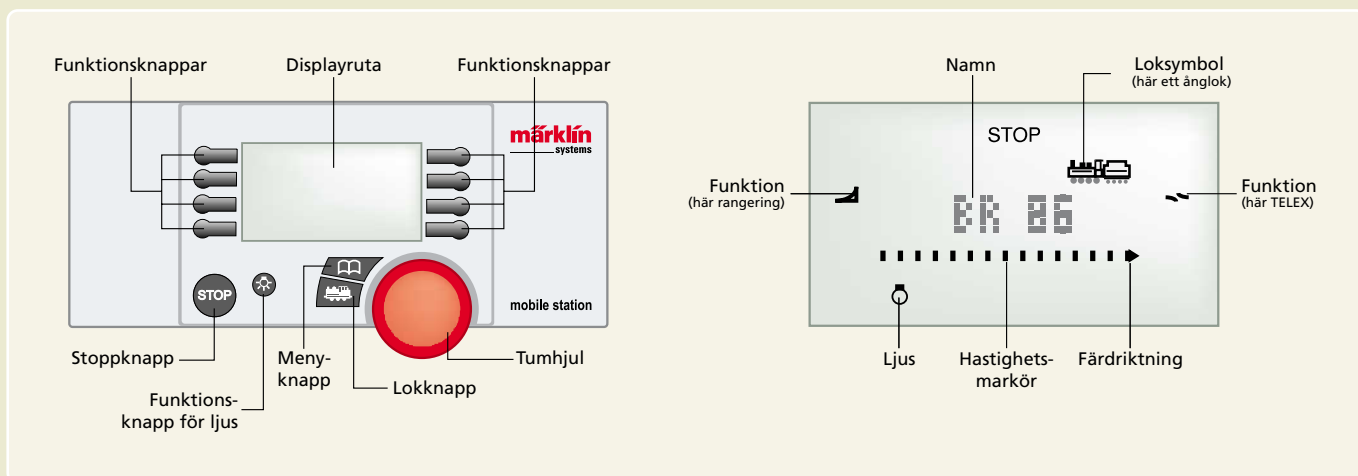
meningslösa adresser. Var-je lokomotiv kan nu identi-fieras av ett individuellt namn. Detta kan bestå av bokstäver, nummer och olika specialtecken. Där-med

kan du anropa lokomotivet via loknumret (t.ex. "class 151 017-1"), eller ett smeknamn (t.ex. "Crocodile"), eller vilket annat namn du vill använ-da. Du kan ange lätt identifierbara namn för dina modeller, vilka du sedan kan välja genom att använ-da dessa namn.

Hur fungerar detta? I enheten finns en inbyggd databas som redan innehåller merparten av Märk-lins masstillverkade lok med unika identifikations-data. Mobile Station är kapabel att styra alla dessa lok. Här finns inte längre någon begränsning till vissa adresser, som var fallet med Delta-systemet.

Att välja från en så omfattande loklista skulle vara ganska mödosamt för en nybörjare. Använ-daren skapar därför en individuell lista i Mobile

"I enheten finns en inbyggd databas som redan innehåller merparten av Märklins masstillverkade lok med unika identifikationsdata"

Station som kan omfatta upp till tio olika lok. Det enklaste sättet är att först välja de individuella lokadresserna från databasen. Det är möjligt att i efterhand redigera adressen och namnet på loket.

Så länge denna information inte raderas från loklistan kan loket alltid väljas via detta nya, individuella namn. För att växla lok väljer du bara från denna korta lista, vilket gör det snabbt och enkelt.

FUNKTIONERNA VISAS DIREKT

Tillsammans med det aktiva lokets namn visas dess extrafunktioner och status i displayrutan. Den gamla frågan huruvida modellens vissla eller klocka är satt till f2 eller f3 blir därmed onödig. Allt som behövs är hitta respektive symbol i displayrutan och trycka på knappen bredvid den.

En annan glädjande nyhet är att tillfälliga funktioner (som visslan) endast är påslagna medan funktionen är aktiv. När en funktion ska användas upprepade gånger behöver man alltså inte längre kontrollera om den först måste slås av för att kunna användas på nytt, vilket var fallet med Control Unit.

Tio olika lok i listan är i allmänhet fler än vad nybörjaren behöver. Erfarenhet har visat att innan denna begränsning har nåtts använder de flesta modellrallare redan de otaliga möjligheterna hos Central Station. Därför är det en fördel att Mobile Station kan användas som en extrakontroll tillsammans med Central Station.

MOBILE STATION VID DAGLIG ANVÄNDNING

Nog med teori nu – det är dags att komma till saken. Låt oss börja med att ta en närmare titt på startsatserna som innehåller Mobile Station.

Det första steget då man sätter samman sin startsats med Mobile Station är att, som brukligt, bygga rälsen. Med Märklins C-skena är detta – som vi vet – en enkel uppgift. Det enda nya är ett särskilt mat-

ningsspår, som har samma längd som ett rakt spår av typ 24188. Det som är anmärkningsvärt med detta matningsspår är boxen som är monterad på dess sida, vilken används för att länka samman transformatorn och Mobile Station.

Det vanligast förekommande sättet att montera en startsats är att snabbt sätta ihop den på golvet. För att anslutningsenheten ska hållas i säkerhet i detta fall, är den monterad direkt på rälsen. En rekommendation är att anslutningarna placeras under rälsen. En separat anslutningsbox kommer inom kort att lanseras.

Att ansluta den medföljande transformatorn till startsatsen är enkelt. Endast den högra kontakten på anslutningsboxen har den korrekta formen för att passa i transformatorns ingång. Mobile Stations kontakt med tio tappar ska placeras i den

vänstra anslutningskontakten med samma antal tappar. Det finns bara en korrekt placering för kontakten. Placera därefter loket på rälsen, anslut nätkabeln till vägguttaget – och du är klar att börja använda din startsats.

Efter en kort avkänningsfas kommer all väsentlig information om loket från startsatsen att dyka upp i displayrutan på

Mobile Station. I exempelvis startsats 29530 anges namn (class 86) och olika uppgifter som hastighet, färdriktning, lokmodell och reglerbara extrafunktioner. För class 86 omfattar dessa ljuset, Telexkopplingar och den kontrollerbara bortkopplingen av regleringen av inbromsnings- och accelerationsinställningarna för att underlätta vid rangering av vagnar etc.

Vrider man tumhjulet medsols indikeras den aktuella hastigheten. Vrider man åt motsatt håll minskas hastigheten tills loket stannar. Trycker man in tumhjulet byter tåget färdriktning och samtidigt ändras markören för detta i displayrutan.

Extrafunktionerna kommer snart att bli en naturlig del i styrningen för modellrallaren. Det är

En av de nio nya startsatserna (nr 29530) med Mobile Station.

bara att trycka på knappen närmast den aktuella symbolen. Displayrutan ändras så att du alltid har kontroll över funktionernas status på ett lok. Endast ljusfunktionen har en egen placering. Eftersom ljuset används så ofta kontrolleras detta via en separat knapp.

Anledningen till att det är möjligt att börja använda startsatsen meddetsamma är att Mobile Station i startsatsen redan "känner igen" loket/loken som ingår i setet. Om du t.ex. sätter samman start-sats 29530, kommer Mobile Station att starta med informationen för class 86.

LOKLISTAN

Okej, så hur lägger man till ytterligare lok?

Det är i detta läge som den tidigare nämnda lok-listan kommer till användning. För att välja ytterligare lok måste de först adderas till listan. Detta kan göras på två sätt: genom att välja från den inbyggda databasen eller installation via den digitala adressen. Lok med mfx-elektronik registreras automatiskt när systemet sätts igång och dessa lok läggs automatiskt till i loklistan.

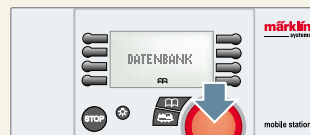
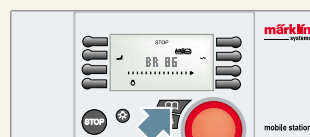
Processen att lägga till ett nytt lok från databasen förklaras nedan i korthet och med hjälp av illustrationerna till höger.

- ❶ Då man trycker in menyknappen kommer man till en underavdelning med olika valmöjligheter. Vrid tumhjulet tills kommandot "NEUE LOK" dyker upp.
- ❷ Genom att trycka in tumhjulet får du sedan möjligheten att välja om du vill hämta lokinformationen från databasen eller ange den via den digitala adressen.
- ❸ Väljer man att hämta från databasen ska man åter trycka in tumhjulet då ordet "DATENBANK" dyker upp. Därefter vrids man hjulet tills det nummer som det önskade loket har visas i displayrutan.
- ❹ Genom att trycka in tumhjulet fullbordas processen. Det valda loket läggs till i loklistan och är tillgängligt meddetsamma.

Testa Mobile Station på internet!

På Märklins hemsida finns möjligheter att interaktivt prova det nya digitala Märklin Systems. Utforska Mobile Station på ett enkelt sätt och i den egen takt. Med stöd av underhållande simuleringar kommer du att bekanta dig med det breda utbudet av funktioner.

Besök www.maerklin.com/webtraining.

tåg1

Auktoriserad importör och återförsäljare av Märklin

FV ELEKTRO AB

Nässjövägen 7
S-571 77 Forserum
Tel. 0380-206 80 • Fax 0380-290 68
www.fvelektro.nu • info@fvelektro.nu

**Mer information om Märklin Systems
kommer senare!**